

№. 6098 : 1-9.

ACC. N.R. _____

Landskap: Småland Upptecknat av: Felhelm Karlsson
 Härad: Kinnared Adress: Järnväg 21, Alvesta
 Socken: Vedeslöv Berättat av: Anten Svensson
 Uppteckningsår: 1939 Född år 1864 i Vedeslöv

1
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Sektion 1: Sociala förhållanden och beståndsväner.

Lista 12: Kägstidseldar.

B A.

Enligt vad som berättas från äld-
 re tider användades en stor fest var-
 je valborgsmässoafton vid Lifferta
 källa i Odenlande. Härvid fändes man
 även ett större hål. Detta är den
 äldsta kända kägstidselden i Vedes-
 löv. Till denna fest samledes folket
 från bygden omkring. Där användes
 Lådingar, lekas m. m. Dessutom
 spröde man i källans vatten. Denna
 fest med sin valborgsmässoeld

Amol. I: 12

Amol. I:
9 sid.

6098

ACC. N:R.

Landskap: Småland Upptecknat av: P. H. M. T. M.
 Härad: Winnevall Adress: Järnvägsg. 2, Alvesta
 Socken: Hedeslöv Berättat av: Anten Svensson
 Uppteckningsår: 1939 Född år: 1864 i: Hedeslöv

2

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

harde ha uppkört redan under 1700-
 let eller i början på 1800-talet.

B.

Dessa eldar vid Kalbargsmässa vara
 alltid allmänna. Beträffande dessa
 eldar tyndes de på en höjd nära
 källan, så att bälens lågor syntes
 vida omkring. Bålet bestod antagli-
 gen av ris och grenar, samt barkar
 och dyligt vilka man erhållit vid
 råkning på åkerrenar etc.

C.

Såsom framgår en föregående avbildes
 Kalbargsmässabålet vid Siffersta Köt

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R. 6098

Landskap: *Småland* Upptecknat av: *Pikula Karlson*
 Härad: *Tringvall* Adress: *Jernväg 4, Alanta*
 Socken: *Pederslöv* Berättat av: *Anten Svensson*
 Uppteckningsår: *1934* Född år *1864* i *Pederslöv*

3
 3
 LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

la i samband med en större festlig-
 het vilka ceremonier, som slöt
 sig till slutet, känner upptecknaren
 sagesmän icke till. Man har endast
 kort talas om att man offrade i på-
 lan lekta o. s. v.

4. A.

Någon annan spågtidseld än den som
 användes vid Jernvägskalla vid be-
 borgsmässa är icke känd från äldre
 Tid. Man kan väl ändå inte tala om alik-
 heter i sedvänjor vid olika eldar i
 samma ort.

B. Som nämnts har man endast kort

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 6098

Landskap: Småland Upptecknat av: Hilma Karlsson
 Härad: Kinnared Adress: Jönköping. 4/ Olavsta
 Socken: Pederslöv Berättat av: Anna Svensson
 Uppteckningsår: 1939 Född år 1864 i Pederslöv

4
 LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

Selas om balbergsmässabaliet som högtidseld. Med vardag är julbrasan om ju på sätt och vis även var en högtidseld och som tändes i var stuga julaftenskvällen.

C. Om de ärliga slarnas vänlighet - därast det va förekommit i äldre tid känner man inte till.

5. A.

Antagligen var en viss övertro förbunden med den stora balbergspjester vid siffersta källa. Offret i källan var så kerligen för att bringa välfärd över god och hem, god gråda, god hälsa

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

6098

Landskap:

Sjunde län

Upptecknat av:

Alfred Karlsson

Härad:

Björneå

Adress:

Fornväg 2, Allén

Socken:

Björneå

Berättat av:

Oskar Svensson

Uppteckningsår:

1939

Född år

1864 i Björneå

5

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Tursamhet med kreaturen i lodugården o. s. v. Det berättas att i denna fest deltog både gamla och unga, alltså utan beaktande av ålderskillnaden. Här kunde man inte ha haft för avsikt att signalera ~~med~~ ålderna.

B. Perioden 1850-1900 kan inte ses i föreliggande uppteckning, då det tydligen inte förkunnat några högtidselder i Björneå. Kan ske någon möjligen i slutet på 1800-talet.

C. När man började att baka högtidselden valborgsmässa vid Lifferssta källa är inte känt, men antogs.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

6098

Landskap:

Småland

Upptecknat av:

P. Melin Karlsson

Härad:

Kinnevald

Adress:

Järnåggsg. 21, Alvesta

Socken:

Fäderslöva

Berättat av:

Knuten Svensson

Uppteckningsår:

1989

Född år

1864 i Fäderslöva

6

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ligen är det mycket gammalt, kanske i detta fall en kvärlena från hedens tid. Ty ballen är belägen i en gammal offerlund där fäderna fordom samlades till blot o. d.

D. Efter 1900-talets ingång, i all synnerhet under de två senaste decennierna ha halbergsmässan blivit en tradition i bygden. Det är i detta fall de folkliga organisationerna som stå som ordnare. I Fäderslöva är det dess I.O. & T. lags som återupptagit bruket av halbergsmässan. Det, varvid ett stort väl avskännes.

Skriv endast på denna sida!

6098

7

ACC. N:R.

Landskap:

Småland

Upptecknat av:

Eilhelm Karlsson

Härad:

Kinnared

Adress:

Fornväg. 2/ Olavsta

Socken:

Kedeslöv

Berättat av:

Anders Svensson

Uppteckningsår:

1939

Född år

1864 i Kedeslöv

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Bålet drages i kap. utar unga pojkar
och flickor några kvällen innan bel-
bergsmässa är inne. Bålet består van-
ligtvis av ris, trädgrenar, buskar o. d.
Ja storre det blir ju bättre än det.
Och när belbergsmässakvällen är
inne samlas ungdomen på platsen
och även en del äldre. Bålet tändes
på och dess lågor börja snart att
flamma, ljosa och värma. Någon av
organisationens medlemmar hjälper
de närvarande välkomna. En sång-
bår sjunger "Timbern rasat ut."
Välkommen stana maj. "m. fl. väl-

Skriv endast på denna sida!

6098

ACC. N:R.

Landskap:

Småland

Upptecknat av:

Alfred Karlsson

Härad:

Kivnerålk

Adress:

Färnåskg. 1, Alcesta

Socken:

Kedeslöv

Berättat av:

Witny Svensson

Uppteckningsår:

1939

Född år

1864 Kedeslöv

8

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

sånger. Någon håller sedan ett tal eller
anförande för vären som i bland även
hållas med leurning efter anförandet
vidare brukas förskamma diklamen-
tation och unison sång, på senare
tid naturligtvis även allsång. Finns
det någon dansbana i närheten kan
det även hända att ungdomen fö-
ta sig en promenad på denna. Detta
uldbarnsmålsbefirande med sin hög-
tid, seld är en högt uppskattad be-
fest, en manifestation av den efter-
längjade vären. I nästan varje för-
samling i den omkringliggande

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 6098

Landskap:

Lönäland

Upptecknat av:

Fildem Kerlfen

Härad:

Kinnared

Adress:

Jernväg 21, Alsterö

Socken:

Pederlöv

Berättat av:

Antan Svensson

Uppteckningsår:

1939

Född år

1864 i Pederlöv

bygden fändes numera valborgsmäs-
selderna. Men borde sålunda kunna
säga att vår tid är mer högtidfull
än så kallade än föregående. Jäm-
te dessa valborgsmässeudler fändes
ju numera även så kallade läger-
bål på de platser där ungdoms-
läger anordnas sommartid.

6. A.

Meddelare i orten: Antan Svensson m. fl.

Upptecknare: Fildem Kerlfen.

9

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV